به نام خدا

گزارش پروژه نهایی درس ساختار و زبان کامپیوتر

دکتر امیرحسین جهانگیر نیما موذن (۴۰۱۱۰۶۵۹۹) زمستان ۱۴۰۲

مقدمه و معرفی کلی

پروژه ما به طور کلی دارای دو فاز است. در فاز اول با استفاده از اسمبلی $n \times n$ ابتدا ضرب دو ماتریس $n \times n$ و سپس convolution آنها را با روش ضرب نظیر به نظیر انجام می دهیم. هر دو عملیات را یک بار به روش عادی و یک بار به روش موازی انجام داده و زمان انجام آنها را با هم مقایسه می کنیم. هدف از انجام این پروژه نشان دادن این است که روش موازی حداقل دوبرابر سریعتر از روش عادی است.

در فاز دوم اما، باید با استفاده از یک تابع convolution متهایز با قبلی، یک کاربرد آن را در دنیای واقعی نشان دهیم. انتخاب من برای این کاربرد پردازش تصویر است. همچنین باید این کاربرد را یک بار با استفاده از کد اسمبلی خود و یک بار با استفاده از کد زبان سطح بالا انجام دهیم و نشان دهیم کد اسمبلی ما سریعتر است و خریدار نسبت به خریدن این برنامه مشتاق تر است.

ساختار کلی این گزارش به این شکل است که هر فاز به صورت جداگانه ابتدا نحوه استفاده از برنامه توضیح داده شده و سپس مقداری وارد جزئیات نیز می شود.

فاز اول

برای استفاده از این بخش ابتدا وارد پوشه phase1 می شویم.

Name	Date modified	Туре	Size
🕵 asm_io.asm	1/30/2024 10:19 PM	Assembler source	2 KB
asm_io.inc	1/30/2024 10:29 PM	INC File	1 KB
asm_io.o	2/11/2024 1:40 AM	O File	2 KB
code	2/11/2024 1:40 AM	File	23,456 KB
₹ code.asm	2/10/2024 4:43 PM	Assembler source	14 KB
code.o	2/11/2024 1:40 AM	O File	23,444 KB
c driver.c	12/18/2023 12:14 AM	C Source File	1 KB
driver.o	2/11/2024 1:40 AM	O File	2 KB
result.txt	2/11/2024 1:40 AM	Text Document	25,393 KB
run.sh	12/18/2023 12:14 AM	Shell Script	1 KB
夷 test_case_maker.py	2/11/2024 1:38 AM	Python File	1 KB
test-case.txt	2/11/2024 1:38 AM	Text Document	7,813 KB

برنامه پایتونی با اسم test-case-maker.py را باز کرده و اجرا می بینیم. آن را باز کرده و اجرا می کنیم. این برنامه به ما تست کیس مناسبی برای استفاده در کد اسمبلی ما می دهد. خروجی این برنامه دو ماتریس با اندازه n و همچنین ماتریس حاصل ضرب آنهاست که به چک کردن جواب خودمان کمک می کند. این برنامه دو ماتریس را به فرمت ورودی برنامه اسمبلی ما وارد فایل test-case.txt می کند و ما با ورودی دادن این فایل به برنامه و ریختن خروجی در result.txt از برنامه استفاده می کنیم.

```
test_case_maker.py >
     # after that it writes the real answer of matrix1 * matrix2 which we must see in result.txt
     import numpy as np
     file = open('phase1\\test-case.txt', "a")
 9 A = np.random.randint(10, size=(n,n))
10 B = np.random.randint(10, size=(n,n))
     print(A)
     print(B)
18 file.write(f"{n}\n")
             file.write(f"{b} ")
     file.write("\n")
     for b in B:
         for a in b:
             file.write(f"{a} ")
26 print()
     C = np.dot(A,B)
29 print(C)
```

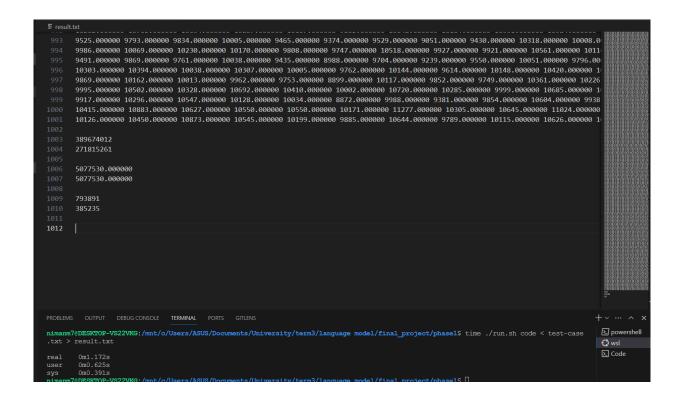
```
[[8 2 6 ... 8 0 8]
[7 6 8 ... 9 1 3]
[5 0 6 ... 1 3 4]
 [1 3 2 ... 8 5 3]
[9 2 6 ... 4 6 6]
 [2 9 1 ... 2 4 1]]
[[9 5 3 ... 7 2 5]
 [0 8 1 ... 8 2 1]
[0 9 2 ... 8 8 3]
[9 8 7 ... 6 8 7]
[6 4 2 ... 5 9 4]
[6 6 0 ... 3 6 1]]
[[20515 20023 19883 ... 21460 19966 20303]
 [20736 19917 19534 ... 20931 19772 20078]
 [20976 20211 20681 ... 20713 20127 21415]
 [19841 19713 19373 ... 20808 19547 19953]
[20065 19986 19150 ... 20654 19106 20456]
 [20187 19557 19443 ... 20607 19349 20125]]
```

```
E test-case but

1 500
2 5 6 2 3 9 9 1 2 7 9 9 3 1 5 1 7 0 3 0 1 1 8 2 4 8 4 9 8 7 8 7 1 3 2 9 6 9 6 5 1 4 4 3 9 3 5 5 7 0 0 0 5 2 2 8 4 2 2 9 9 5 6 7 2
9 1 1 8 9 3 3 6 7 2 3 5 4 8 4 7 5 4 0 0 8 9 3 1 1 1 8 1 0 8 7 5 6 9 3 3 2 7 9 4 6 6 9 1 1 7 9 0 7 9 2 3 4 4 7 7 7 2 8 2 5 9 5 8
9 7 3 3 0 8 1 0 5 1 0 7 0 3 7 4 5 1 8 5 4 1 2 1 2 0 9 2 2 9 1 1 7 7 7 2 8 5 9 2 9 6 0 4 0 7 4 4 5 2 3 5 7 5 8 9 6 8 0 8 1 9 1 2
3 0 8 3 7 4 2 6 0 4 6 6 0 9 6 6 4 2 3 8 1 9 2 0 5 2 0 3 2 8 3 3 4 7 8 8 1 1 3 8 0 8 7 1 5 7 9 9 3 0 9 3 4 8 0 0 8 5 7 6 3 8 4 0
6 0 9 3 2 6 4 2 3 9 5 5 4 0 4 1 6 5 9 1 1 7 5 3 8 9 2 7 7 2 1 6 1 0 9 3 1 6 8 3 7 9 2 2 3 4 5 0 9 3 3 1 8 6 5 3 2 6 8 6 5 9 8 8
6 1 0 4 8 1 6 0 6 5 4 0 0 5 8 6 0 9 0 0 8 9 0 4 4 6 2 7 7 5 9 4 4 6 9 5 9 8 0 4 8 9 5 7 8 8 0 1 5 3 4 5 0 5 9 6 8 8 7 3 1 2 4 5
5 2 2 4 8 3 8 2 1 0 8 2 9 0 7 2 0 0 0 5 9 5 3 2 1 4 0 1 1 6 9 6 2 0 9 7 0 0 3 6 6 6 1 4 4 7 5 1 4 2 3 6 1 7 8 9 3 8 4 3 9 1 6 6
8 9 7 7 8 8 0 1 9 1 1 0 6 7 8 5 0 0 9 2 0 8 4 0 9 9 3 7 5 0 1 2 5 5 8 7 7 7 5 2 6 7 5 1 3 6 6 9 9 7 1 7 0 4 0 4 0 8 0 9 6 3 9 4
4 2 6 8 6 3 9 9 3 9 6 0 6 6 7 6 4 5 6 8 3 0 6 2 9 4 1 4 7 8 0 5 5 4 8 8 0 3 6 1 0 2 9 8 2 7 2 7 3 3 6 2 4 3 1 1 1 7 0 7 9 5 5 4 4
6 2 4 2 2 1 1 2 3 1 1 5 3 1 4 2 9 1 4 7 3 1 4 1 7 8 9 1 4 1 5 6 1 4 8 1 1 4 6 4 4 5 6 2 0 8 1 1 5 8 7 9 0 4 1 9 7 8 4 4 9 2 4 6
5 1 9 2 4 9 4 2 5 4 4 3 2 0 3 5 2 7 6 6 9 5 0 5 3 1 2 1 1 1 9 4 5 2 6 1 6 5 1 2 0 4 3 7 6 5 2 0 4 3 1 8 0 3 8 8 0 2 0 5 7 0 0 5 0
6 9 4 2 4 6 8 2 7 8 8 3 5 9 4 7 6 5 3 2 9 6 6 8 2 9 2 2 2 4 1 1 1 3 9 9 8 6 0 1 1 8 0 4 6 2 9 1 5 8 7 7 2 7 1 7 3 7 3 1 3 1 3 9 9 7
7 0 6 8 8 4 6 0 2 7 6 7 7 2 2 7 4 6 6 8 1 1 3 3 7 5 6 7 9 6 9 5 5 8 8 8 0 4 4 0 6 1 7 1 7 4 8 3 8 6 9 6 3 8 15 8 1 7 9 4 4 8 0 5 1
0 4 5 2 1 8 6 7 2 1 7 7 2 5 5 1 3 4 1 1 2 4 0 8 8 2 5 0 5 1 3 5 2 2 3 1 3 2 7 3 4 2 0 8 2 1 7 5 9 2 1 7 8 8 7 0 2 9 1 7 7 2 3 6 3 3
2 6 8 7 6 5 1 0 6 8 5 5 5 8 3 4 1 0 1 0 2 8 5 6 5 6 8 0 1 3 3 0 4 9 5 3 3 2 9 2 7 5 5 4 0 7 6 8 8 7 4 5 5 6 1 8 0 6 3 3 3 6 6 7 6 9 5 6 8 6 7 5 1 5 6 7 6 9 5 5 8 8 5 0 5 5 0 2 9 4 0 1 3 8 9 6 8 2 3 2 8 8 4 1 1 4 9
```

فرمت خروجی تست کیس ساز و فایل test-case.txt به این شکل است. برای استفاده از برنامه اصلی که با code.asm مشخص است، وارد ترمینال لینوکس می شویم و به شکل زیر از برنامه استفاده می کنیم.

این گونه خروجی برنامه در فایل result.txt ذخیره می شود که فرمت آن در تصویر زیر نشان داده شده است:

همانطور که می بینید از آنجا که n ما ۵۰۰ است در ۱۰۰۱ خط اول دو ماتریس نوشته شده است. اولی حاصل ضرب دو ماتریس به روش عادی و دومی حاصل ضرب دو ماتریس به روش موازی است که می توان دید هر دو ماتریس با هم و با ضرب به دست آمده با کتابخانه های آماده یایتون سازگارند.

در خطوط بعدی دو عدد آمده که زمان اجرای کد عادی و سپس موازی است (تعداد کلاک های بین شروع و پایان عملیات) که مشخص است کد موازی از سرعت بیشتری بهره می برد. سپس در دو خط بعدی نتیجه convolution دو ماتریس به روش عادی و موازی نوشته شده که مقادیر برابرند و بعد از آن نیز مثل ضرب، زمان اجرای دو برنامه نوشته شده که باز هم حالت موازی بسیار سریعتر است و در کاربرد های واقعی این اختلاف سرعت به چشم می آید و باعث موفقیت بیشتر برنامه از نظر اجرا و فروش می شود.

نحوه پیاده سازی

کد نوشته شده برای این بخش در code.asm در دسترس است. برای بخش ضرب عادی، الگوریتمی که همیشه برای ضرب ماتریس استفاده می کنیم استفاده شده است. یعنی سطر های ماتریس اول و ستون های ماتریس دوم باهم ضرب برداری می شوند و جواب این ضرب برداری در خانه متناظر در ماتریس سوم ذخیره می شود. برای بخش موازی نیز همین عملیات را داریم، با این تفاوت که در این بخش ضرب برداری گفته شده به روش موازی انجام می گیرد، یعنی هر چهار عنصر بردار همزمان در چهار عنصر بردار دیگر ضرب می شوند و این موازی سازی که همواره از اصول افزایش سرعت برنامه ها بوده، نقش بسزایی در سریعتر شدن برنامه مان دارد. برای محاسبه convolution نیز از ضرب نظیر به نظیر استفاده شده است. در بخش عادی عناصر ماتریس را دانه دانه مثل کاری که انسان هم قادر به انجامش است انجام می دهیم و سپس در بخش موازی عناصر را چهارتا چهارتا در ثبات های برداری می ریزیم و ضرب برداری را انجام داده و حاصل آنها را جمع می کنیم. لازم به ذکر است برای پیاده سازی هر دو فاز از تابع های آماده ای که برای مسابقه asm masters توسط آقای میرزایی پیاده سازی شده بود استفاده شده است. کامنت های لازم در کنار همه تکه کدهای code.asm نوشته شده است و با مطالعه آنها می توان درک کاملی از چگونگی انجام شدن برنامه پیدا کرد.

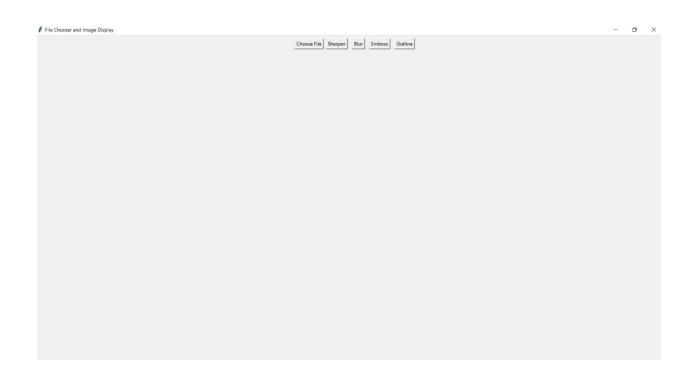
فاز دوم

برای استفاده از این بخش وارد پوشه phase2 می شویم.

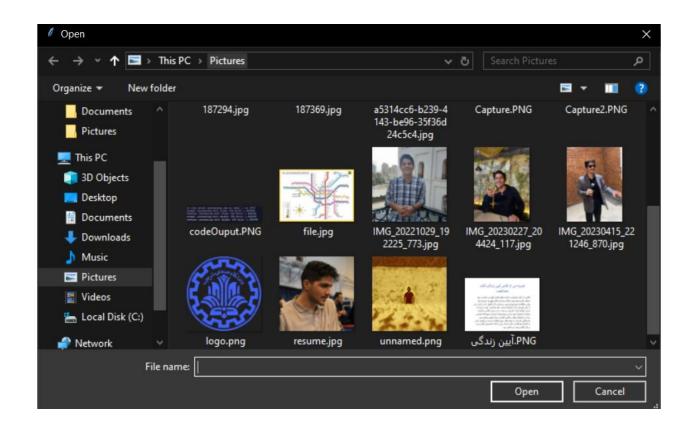
ocuments > University > term3 > language model > final_project > phase2					
Name	Date modified	Туре	Size		
🔣 asm_io.asm	1/30/2024 10:19 PM	Assembler source	2 KB		
asm_io.inc	1/30/2024 10:29 PM	INC File	1 KB		
asm_io.o	2/11/2024 1:21 AM	O File	2 KB		
c driver.c	12/18/2023 12:14 AM	C Source File	1 KB		
driver.o	2/11/2024 1:21 AM	O File	2 KB		
👌 gui.py	2/11/2024 1:22 AM	Python File	6 KB		
image_assembly.jpg	2/11/2024 1:21 AM	JPG File	598 KB		
image_assembly.txt	2/11/2024 1:21 AM	Text Document	9,644 KB		
image_python.jpg	2/11/2024 1:21 AM	JPG File	598 KB		
image_python.txt	2/11/2024 1:21 AM	Text Document	4,781 KB		
image1.jpg	12/15/2022 11:54 PM	JPG File	211 KB		
image1.txt	2/11/2024 1:21 AM	Text Document	3,604 KB		
image2.txt	2/10/2024 5:39 PM	Text Document	13,269 KB		
🌛 logic.py	2/11/2024 12:05 AM	Python File	4 KB		
main_code	2/11/2024 1:21 AM	File	7,831 KB		
🔣 main_code.asm	2/10/2024 11:36 PM	Assembler source	5 KB		
main_code.o	2/11/2024 1:21 AM	O File	7,817 KB		
s run.sh	12/18/2023 12:14 AM	Shell Script	1 KB		
itempCodeRunnerFile.py	2/11/2024 1:20 AM	Python File	0 KB		

در این پوشه کد $main_code.asm$ دارای کد اسهبلی اصلی است که یک n و یک ماتریس n در n که ماتریس به سایز n که ههان تصویر ماست و یک ماتریس n در n که پردازشگر ماست و مشخص می کند تصویر ما به چه حالتی پردازش شود به عنوان ورودی می گیرد. این ورودی باید در فایل mage1.txt ذخیره شود.

سپس این کد با استفاده از convolution ماتریس ۹۹۸ در ۹۹۸ تصویر پردازش شده را در image_assembly.txt ذخیره می کند. اما برای استفاده کلی ما از برنامه، اینترفیس گرافیکی ساده ای تهیه شده تا تمام فعالیت های لازم با چند کلیک قابل انجام باشند. برنامه gui.py همان ورژن گرافیکی برنامه logic.py است که هردو در پوشه دیده می شوند. آموزش تصویری کار با آن در ادامه آمده است.

شکل کلی اپلیکیشن ما به این صورت است. با کلیک روی دکهه choose file می توانیم تصویر مورد نظرمان را از حافظه انتخاب کنیم.

سپس تصویر مورد نظرمان را انتخاب کرده و آن را در برنامه مشاهده می کنیم.

حال که تصویرمان را انتخاب کردیم می توانیم با استفاده از چهار دکمه ای که قرار داده شده، ماتریس پردازشگر را انتخاب کنیم. با کلیک روی هرکدام از آنها بعد از تقریبا پنج ثانیه تصویر پردازش شده جای تصویر اصلی را می گیرد و در پایین آن هم زمان پردازش آن با کد اسمبلی و کد پایتون نوشته می شود تا بتوان راحت تر مقایسه کرد. برای مثال در صورت کلیک بر روی گزینه sharpen:

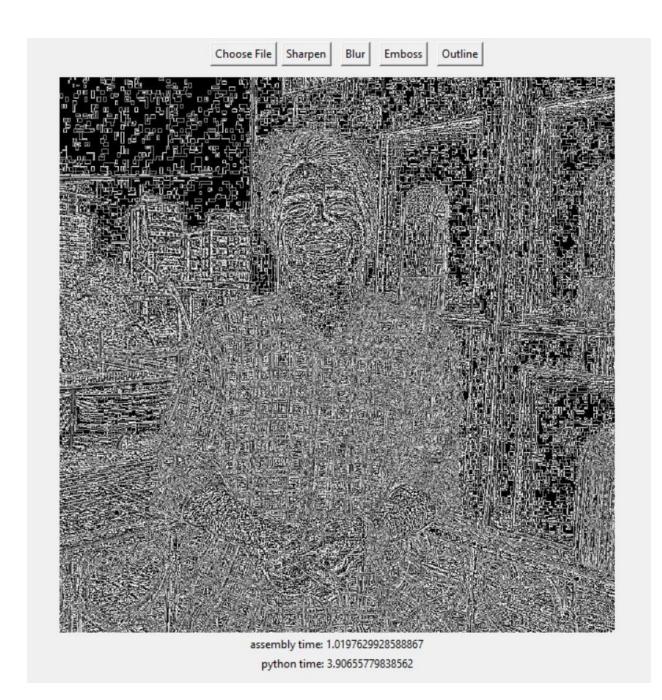
و علاوه بر نشان دادن تصویر، تصاویر و ماتریس های ساخته شده در فایل های image_python.jpg ، image_assembly.txt ،image_assembly.jpg و image_python.txt نیز در image_python.txt نیز دخیره می شوند. بدیهتا ماتریس تصویر اصلی نیز در فایل image_python.txt فایل image1.txt دخیره می شود و می توان گفت اینترفیس گرافیکی ما تهام کارهای لازم که در بخش توضیح پیاده سازی بیشتر به آن می پردازیم را انجام می دهد. در پایین تصاویری از دیگر مدل های پردازش یعنی به ترتیب می دهد. در پایین تصاویری از دیگر مدل های پردازش یعنی به ترتیب فای نود و است:

assembly time: 1.0669381618499756 python time: 4.285333156585693

assembly time: 1.1639511585235596 python time: 4.004271984100342

که در همگی آنها همانطور که دیده می شود برنامه اسمبلی در حدود یک ثانیه تمام عملیات ورودی گرفتن و خروجی دادن و پردازش تصویر را انجام می دهد (که حدود ۲/۰ ثانیه آن عملیات پردازش تصویر است که سرعت وحشتناکی است) در حالیکه کد پایتون حداقل چهار ثانیه طول می کشد. زمانیکه کاربران واقعی بخواهند از برنامه استفاده کنند همین اختلاف زمانی در سطح رضایتشان

از برنامه بسیار موثر است. برای اینکه تفاوت تجربه استفاده از اسمبلی و کد سطح بالا را نشان بدهیم دکمه luck را اضافه می کنیم که یکی از پردازشگر هارا به طور تصادفی انتخاب می کند و سپس فقط فرایند کد اسمبلی را انجام می دهد. این پروسه با وجود کندی هایی که گرفتن عکس، قرار دادن عکس و کار با فایل پایتون دارد، با سرعت خیلی بیشتر عکس پردازش شده را تحویل ما می دهد که تجربه خوشایندتری است و هر کاربری کار با این دکمه را به دیگر دکمه ها ترجیح می دهد.

ذخیره شدن عکس ها و ماتریس ها نیز در دو شکل زیر نشان داده شده است.

1 253.0 2 253.0 2 253.0 2 253.0
253.0 2 253.0 2 253.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0 2 253.0
253.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0 2 253.0
253.0 2 253.0 2 253.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0 2 253.0
253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0 2 253.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2 253.0
253.0 2 253.0 2 253.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 250.0 2

همانطور که گفته شد می توان با استفاده از کد اسمبلی در ترمینال نیز بخش اسمبلی را انجام داد و با دادن تصویر در فرمت فایل txt فایلی با فرمت شده تحویل گرفت. البته ورودی و خروجی های کوچک را در ترمینال نیز می توان انجام داد.

همچنین می توان با استفاده از فایل logic.py تمام عملیات را با نوشتن دستی ماتریس پردازشگر و انتخاب عکس از حافظه انجام داد. این کد خروجی ای به شکل زیر دارد که به وسیله آن می توان تصاویر ساخته شده توسط کد اسمبلی و همچنین سرعت آنها را باهم مقایسه کرد.

```
python image matrix:
[[253. 253. 253. ... 158. 158. 158.]
 [253. 253. 253. ... 155. 155. 155.]
 [253. 253. 253. ... 157. 157. 157.]
[139. 144. 147. ...
                     86.
[144. 145. 145. ... 87. 89. 95.]
[146. 148. 142. ...
                     84.
                          88. 94.11
assembly image matrix:
[[253. 253. 253. ... 158. 158. 158.]
[253. 253. 253. ... 157. 157. 157.]
[139. 144. 147. ... 86.
 [144. 145. 145. ... 87. 89. 95.]
 [146. 148. 142. ... 84.
                          88. 94.]]
assembly run time: 0.6764321327209473
python run time: 5.0598978996276855
```

نحوه پیاده سازی

پیاده سازی تابع convolution لازم برای پردازش تصویر مهم ترین بخش این فاز است. ایده کلی آن از سایت https://setosa.io/ev/image-kernels گرفته شده است. به این گونه که ما برای تمام عناصر ماتریس عکس اصلی، یک ماتریس ۳ در ۳ حولشان در نظر می گیریم. سیس convolution این ماتریس ها را با ماتریس ۳ در ۳ مشخص شده توسط خودمان، که آن را پردازشگر صدا می زنیم، حساب می کنیم و در نقطه نظیر نقطه اول در ماتریس تصویر نهایی قرار می دهیم. برای افزایش سرعت در زبان اسمبلی، این ضرب نظیر به نظیر نقاط دو ماتریس را با استفاده از روش موازی پیاده سازی می کنیم. به گونه ای که برای هر سطر ماتریس ها یک ضرب برداری موازی انجام می دهیم و سپس جمع می کنیم که حتی پیاده سازی ساده تری نسبت به حالت عادی دارد. ماتریس نهایی در فایل image_assembly.txt ذخیره می شود و می توان با استفاده از زبان های سطح بالایی مثل پایتون آن را به تصویر تبدیل کرد، همانگونه که ابتدا برعکس این فرایند را با استفاده از همین زبان انجام داده بودیم و تصویر را به ماتریس ۱۰۰۰ در ۱۰۰۰ تبدیل و سپس در فایل image1.txt ریخته بودیم. مهم ترین بخش کد اسمبلی همان تابعی است که ذکر شد که تصویرش هم آمده است و بقیه بخش های کد نیز به فاز اول تشابه دارد و با وجود کامنت های فراوان می توان درکش کرد.

```
calculate_convolution:
    mov ebp, 0; this is the output of the subroutine
    movd xmm2, ebp
    mov r14, 0
    convolution_loop:
    ; access matrix1[r12+r14-1][r13-1] which is the first element of each row of 3x3 matrix and put it in xmm0
    mov rbx, r12
    add rbx, r14
    dec rbx
    imul rbx, [n]
    add rbx, r13
    dec rbx
    movups xmm0, matrix1[rbx*4]

    ; access matrix2[r14][0], the first elements of each row of image processor matrix and put it in xmm1
    mov rbx, r14
    imul rbx, 3
    movups xmm1, matrix2[rbx*4]

    ; xmm0[0] = xmm0[0] * xmm1[0] + xmm0[1] * xmm1[1] + xmm0[2] * xmm1[2]
    dpps xmm0, xmm1, 0x71

    ; add every row result to the main answer
    addss xmm2, xmm0

    ; increament counter and do other loop-related stuff
    inc r14
    cmp r14, 2
    jle convolution_loop

; mov xmm2 to our main output
    movd ebp, xmm2
    ret
```

برنامه اصلی زبان سطح بالای ما نیز، ابتدا یک تصویر و یک ماتریس پردازشگر از ما می گیرد، آن را به شکل فایل متنی ذخیره می کند و سپس فرایندی مشابه زبان اسمبلی را با زبان پایتون انجام می دهد. ماتریس به دست آمده از کد اسمبلی و پایتون در فایل های متنی به نام های image_assembly.txt و پایتون نام های image_python.txt ذخیره می شوند و سپس با استفاده از کد های پایتون لازم، این ماتریس ها به تصویر تبدیل شده و در فایل های تصویری image_assembly.jpg و image_assembly.jpg